

No és època d'eleccions ni d'electismes sino de lluita i de risc per a recobrar la llibertat perduda

PRIMERA EPOCA — N° 32

26 de Juny del 1947

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

13, rue du Pardal, Perpignan

Envieu l'import de les subscripcions
i els donatius al

C. C. Postal Montpellier n° 488 28
Josep Burria, 18, rue du Pardal,
Perpignan (Pyr.-Or.)

Abonament per a 10 exemplars: 60 fr.
(Franquig incluit)
Preu de l'exemplar: 5 fr.

Endavant

FEDERACIÓ — DEMOCRÀCIA — SOCIALISME

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

EL CENTENARI DEL MANIFEST COMUNISTA

per M. SERRA I MORET

Entrem en el centenari del cèlebre Manifest Comunista redactat per Marx i Engels en compliment de la comanda que els hi feu el Congrés internacional de la Lliga dels Comunistes reunit a Londres pel novembre de 1847. Abans d'aquesta data, el socialisme era una mena de religió de principis abstractes, basada en el concepte rousseauian de la ingènita bondat humana i en la lírica de la fraternitat universal. El Manifest Comunista i l'obra científica de Marx venien a canviar l'abstracció en concret i la utopia en acció.

Com fem remarcar en el próleg de la primera edició catalana del Manifest Comunista, la interpretació marxista de la filosofia de la història converteix el socialisme en un fet inevitable, independentment de l'ideal de justícia que pugui representar. El sociòleg espanyol Adolfo Posada ho posava en aquests termes: « Des d'aleshores, el socialisme marxista ja no reclama un altre ordre social perquè l'exigeixi la justícia, sino que « espera » aquest nou ordre perquè és necessari, perquè va imposat pel canvi experimental en la infraestructura econòmica incompatible amb la superestructura jurídica, obra o expressió formal d'un altre estat de relacions materials. » Però, destacant l'empenta revolucionària de Marx, fem remarcar nosaltres que el socialisme no « espera » tranquil·lament que aquest nou ordre s'esdevingui sino que accelera el seu adveniment mitjançant l'acció política de la classe treballadora donant-li un concepte precís d'organització i acció immediata.

La vasta i diversa bibliografia originada pel Manifest Comunista, la seva extensa divulgació com inspiració de masses, i la influència efectiva que ha exercit en el curs dels esdeveniments dels darrers anys, són proves eloqüents de la valor excepcional d'aquest gran document històric. Com passa amb els evangelis de les distintes religions, té el valor inapreciable de fixar una veritat i de suspendre un judici. El poble ama les veritats concretes perquè la seva vida està feta de realitats i no d'abstraccions. I l'home culte, que és sovint un frenètic de l'acció, ama les classificacions escolàstiques que li ofereixen un mètode de raonament i li estaven dubtes. Així nosaltres apareixem en les estadístiques com els « cristians », i altres com els « budistes », sense que cap aparell de prospecció pugui fixar les partícules de cristianisme o de budisme que es troben en la nostra formació espiritual. Tampoc podríem saber exactament que és el cristianisme, el budisme o el marxisme. La classificació de substàncies pures és científicament molt reduïda. Tot depèn de si acceptem o no les generalitzacions i ens deixem classificar en una església o altre. Tot depèn de si ens junyim a una fe. Si ho fem, és perquè el raonament ens fa nosa i preferim que ens donguin la feina feta.

Els sacerdots de l'església marxista han anat despullant de sentit aquella filosofia profunda

que Marx contrau, més que en cap altre lloc, en el próleg de la seva Crítica de l'economia política, quan diu: « En la producció social de la vida, els homes són afectats per unes relacions independents de llur voluntat, necessàries, determinades. Aquestes relacions de producció corresponen sempre a un cert grau de desenvolupament de les forces productives materials. La totalitat d'aquestes relacions forma l'estructura econòmica de la societat, la base positiva damunt la qual es dreça una superestructura jurídica i política i a la qual corresponen formes socials i determinades de consciència. El mètode de producció de la vida material determina, d'una fàlisi general, el procés social, polític i intel·lectual de la vida. No és la consciència de l'home que determina la seva existència, sino la seva existència social el que determina aquella consciència. »

Poc ens hem de moure de Marx per a descobrir les falles dels sacerdots marxistes, com no ens hem de moure de Jesús per a conèixer els pecats dels sacerdots catòlics. El primer de tots és l'haver muntat una església per a extorsionar els fidels i tenir en les mans un instrument de poder. Henri de Man ja deia — que se'ns perdoni la cita —

que el cristianisme, la democràcia i el socialisme no són, àdhuc en l'aspecte històric, més que tres formes d'una mateixa idea. Sombart ens recorda que Marx insistia sempre en que ell no era marxista. I en 1890 Engels escrivia: « Segons la concepció materialista de la història, la producció i la reproducció de la vida real són en darrera instància els factors decisius en la història. Ni Marx ni jo voliem dir altra cosa. Quant falsejant la nostra doctrina, se'ns fa dir que el factor econòmic és l'únic decisiu, se'ns atribueix una opinió absurda i abstracta. La situació econòmica és la base; però els diferents elements de l'estructura superior, formes polítiques de la lluita de classes i els seus resultats, constitueixen l'edifici que la base suporta i sobre el qual s'estableix la classe vencedora després del triomf, lleis, i fins i tot sentiments reflexos que tots aquests combats reals exciten en el cervell dels que en ells lluitaren, teories polítiques, religioses, etc., tot això exerceix la seva influència en el curs dels esdeveniments històrics i moltes vegades acciona de fàlisi preponderant sobre la forma. »

Repetim que el gran pecat dels sacerdots marxistes és haver involucrat a Marx en l'arbitrari d'una fe, una ortodòxia i una església per a convertir

l'element alliberador en instrument d'abjecció i de reclutament mercenari. Dostoiévsky, en Els germans Karamasov, fa dir al Gran Inquisidor adreçant-se a Jesús: « Tu has volgut que fossin lliures. Es que has oblidat que la tranquil·litat i fins la mateixa mort els són més propicis que la lliure elecció i la comprensió del bé i del mal? Res no hi ha de més seductor per l'home que la seva llibertat de consciència, però tampoc no hi ha res que el faci sofrir tant. I tu, en comptes de donar-li principis estables i indiscutibles per la tranquil·litat de la seva consciència, li has donat el més confús, enigmàtic i misteriós, tot el que és superior a les seves forces. I t'has comportat com si no t'estimessis... » I acaba dient: « Aquests homes — senyalant el poble massell i resignat — aquests homes ens fan present de la llibertat llur. Els era massa pesada i venen a depositar-la als nostres peus. Nosaltres els hem privat de la llibertat per a fer-los felicitos... »

Ho saben els sacerdots de totes les sectes, els redemptors d'ofici, els inquisidors de totes les èpoques. L'home lliure és un ideal antic, la semença subtil de la intel·ligència que treballa en la recordada intimitat

(Segueix pàgina 3)

ANDREU NIN

El President Companys estava indignat, i una preocupació creixent l'anava invaint. Les prerrogatives estatutàries de Catalunya eren negades. La llibertat individual feia figura d'espanta ocells i un nuvol gris venia de l'Interior omplint d'ombres sinistres el cel de la Patria. El menyspreu sistemàtic, científic, de les Institucions Catalanes era un pressagi gòtic alafagador. Fins on s'arribaria per aquella maledurada trilla? Seria, àdhuc, Ell, el President perseguit i Catalunya confosa en la més tèrbola de les acusacions?

— Les portes de la dignitat humana romanien closes als trucs del bon sentit i de la raó. — S'havia produït un fet inqualificable, un Conseller del Govern de Catalunya havia desaparegut. Havia estat raptat i conduït a un « preso particular » del Partit Comunista. Companys, el President digne, s'adreçà al Govern de la República demanant fos posat en llibertat immediatament i el Govern digué que ignorava la detenció. Mes tard els Ministres de Governació i de Justícia digueren que es comprometien a rescatar Nin de mans del seu segrestador. Transcorregueren dos dies i Nin fou emmenat a Madrid a la Caserna del General dels Stalinistes que comandava el rus Orlof. El Govern ho sabé i manà al General Miaja que el rescatés i el fes dur a València. Ordre ineficax. Miaja, que era un pobre home, no obtingué altra cosa del rus Orlof, que un somriure mofeta i un refus categoric.

La nova del rapte volava d'ua boca en boca. Els falangistes emboscats babrejaven de satisfacció. Aquell crim ignominios obria una esquerda en el mur de la República i posava entre les mans esgroguïdes i criminals dels mongols, els destins de la nostra causa. I després, el terror comprengué el sentiment de llibertat. I després el terror ofegà els clarins de la Victoria... i després, trepitjant els pobles d'Iberia; dues besties pariones s'acarnissaven damunt del cos inerte del nostre Poble.

La pesta, la pesta, la pesta. La Dictadura amb les seves dues cares. Ja no valia la pena de viure. El triomf feia pressentir l'esclavatge. La llibertat individual, la joia de viure, de pensar i d'expressar-se lliurement, esdevienien una quimera. I les besties pariones udolaven i perseguïen els republicans, els obrers... Però, on fou assassinat Andreu Nin? qui sentia en aquells moments la seva desaparició? El President Companys reuï el Govern de la Generalitat i ple de coratge i de dignitat denuncià els autors, d'aquell acte i els instigadors, i l'un darrera l'altre els Consellers aprovaren i ferer seves les paraules del President. Només un, va fer una « petita » ob-

jecció. Només un Conseller el prototipus del cinisme i de la perversió, no volgué adherir-se a la protesta noble del President. — « Qui sap si és mort, digné. Nin, a hores d'ara potser, està a Roma o Berlin. »

L'endemà, aquesta calúnnia, arribava al Front. Els comissaris la repetien i les cel·lules l'anaven infiltrant cor endins de l'exèrcit. Els efectes foren desastrosos. L'ombra de l'assassinat cobria de foscor la claretat de la lluita. Cada combatent català, cada combatent de la República, es preguntava: Nin és ja amb els feixistes? i el retrunyir del cano, i l'esguard cruell i venjatiu de l'activista li llevaven la calma que necessitava per a respondre negativament a aquella pregunta que el perseguia. Havien pertorbat l'esperit dels lluitadors. Ens havien fet temer la victòria.

I cada dia, i cada hora ens amargaven l'existència amb aquella calúnnia i amb les altres calúnnies. Prieto era un altre feixista. Largo Caballero el traïdor de la classe obrera, Companys un pobre degenerat al servei de la burgesia. I el combatent, mut, ple d'inquietuds, esdevenia malifiat i brofic.

Quan fatigats, els nervis esmicolats sota una nit plena d'estels volien reviure aquell glorios 19 de Juliol. En el nostre cel hi apareixien voleiant les banderes de les organitzacions que havien triomfat en aquella gran batalla: La C. N. T., l'E. R. de C., la Unió Socialista, el Català Proletari, el P. O. U. M., la Unió de Rabassaires, la U. G. T., i un son dolç i reposat ens acompanyava fins a punta d'alba.

No, els nostres dirigents no ens havien trait. Hi veïem clar. Els nostres dirigents eren víctimes com tot el poble de les dues anti-libertats, de les dues besties pariones que d'aci d'allà bramaven: Mori la llibertat.

Els de les troïkes continuaven llur cantarella. On està Nin? A Roma o Berlin.

Ens havien fot avorrit la vida. Tots els factors morals estaven infectats. Nin aquell home de família humil, estudios, preparat, havia contribuït i contribuïa al gran esforç d'alliberació de la classe obrera. Nin, un dels primers intel·lectuals de Catalunya era presa escollida de la calúnnia persistent i tenaç. Havien enrarit l'aire. Un alé veninos ens anava ofegant la gallardia...

I les troïkes i les cel·lules i els comissaris comunistes repetien infatigablement de punta d'alba a posta del sol — On està Nin? A Roma o Berlin.

Malaurat Conseller del Govern Català víctima del Partit Comunista de la Guepeu i Stalin.

HECTOR DEL VENDRELL.

Editorial

Esquerra Republicana de Catalunya ha pres la determinació de retirar-se del Consell Nacional de la Democràcia Catalana si aquest no féia acte explícit d'acatament al Govern de Catalunya tal com està constituït. Com que l'acatament exigí no va produir-se, Esquerra Republicana s'ha retirat del Consell.

Respectem les decisions dels partits perquè ells sols són els àrbitres i els responsables de llur actuació. En acceptació d'aquest dret i d'aquesta responsabilitat declarem que el Moviment Socialista de Catalunya continua formant part del Consell Nacional de la Democràcia Catalana. Més que la decisió d'Esquerra Republicana de retirar-se del Consell, és la nostra decisió de continuar en el mateix, la que inspira el nostre comentari.

Repetidament hem sostingut que la continuïtat del Govern de Catalunya, expressió concreta de la personalitat jurídica i política del nostre poble, era indispensable. La institució presidencial, instrument automàtic de la permanència del nostre aparell legalista, resta fora de tota discussió. El que hem vingut sostenint, i sostenim encara, és que el Govern de Catalunya havia de tenir caràcter representatiu, no de personalitat, per rellevants que siguin, sino de partits, d'agrupacions i de tendències polítiques que expressin el conjunt de l'opinió pública catalana, de la voluntat nacional de Catalunya. Les personalitats tenen el crèdit i el prestigi que mereixen en l'ordre específic de les seves activitats i fins algunes tenen una projecció política difusa, però no són agents dinàmics ni palanques d'acció per a moure l'engranatge de la força popular que ha d'arrebassar les arrels de l'eixorca tirania que ens ofega.

No discutim, doncs, el principi del Govern, sino la base de la seva formació o constituïció. El Govern ha dit que no es considera un organisme tancat i que desitja la incorporació d'altres elements que li donguin major amplitud. En part, és el Govern mateix el que ens dona la raó. La seva inoperància té moltes causes irremediables que no ignorem, però la principal, la seva constituïció, és una causa que pot corregir-se i que haurà de corregir-se si es vol liquidar un deute pendent amb l'opinió catalana.

Hem cregut també que aquest defecte constitucional del Govern era la causa de que no pogués establir-se la indispensable harmonia entre l'interior i l'exterior. En el nostre editorial darrer dèiem, una vegada més, que la unitat de la Resistència era la condició indispensable de la nostra victòria i que aquesta unitat havia de fer-se sobre la base dels organismes ja existents, enlloc d'ignorar-los o menyspreu-los. Es que pot haver-hi algu que pretengui crear-ne de nous? Si els existents no tenen l'eficàcia que caldria, la creació de qualssevol altre organisme no farà res més que accentuar la descomposició de tots. Fins a l'hora present, el Consell Nacional de la Democràcia Catalana ha estat l'únic organisme reivindicador de la personalitat nacional de Catalunya en el quadre de la resistència interior. Els partits que el constitueixen són exclusivament catalans. Les sindicals obreres, més indústries del conjunt peninsular, s'aculliren a l'Aliança de forces democràtiques, refluxe de la política espanyola, però indicadora de la particularitat catalana. La tasca primordial era refundre els dos organismes i assegurar la cooperació obrera en el quadre de la resistència nacional.

El nostre deure de socialistes catalans ens imposava la tasca d'aconseguir aquesta intel·ligència cordial, aquesta refosa. Al nostre entendre, el Govern s'havia d'haver interessat en la seva consecució i provar la seva força aglutinant i conciliadora en l'assoliment d'aquest propòsit concret. La causa de Catalunya no farà camí sense el concurs abnegat de les masses treballadores. Aquestes masses no accepten subterfugis ni intents de captació o de suborn per vies indirectes de part d'aquells que s'entosten en mantenir una hegemonia política que ha perdut la seva mecànica funcional. No és època d'eleccions ni d'electismes sino de lluita i de risc per a recobrar la llibertat perduda. Per tal de que la lluita tingui possibilitats de triomfar, la unitat de la Resistència és una necessitat angolxosa, urgent, indispensable.

Nosaltres sabem per trista experiència que la dispersió de les forces de la Resistència catalana ha fet impossible tota intenció d'amplitud, ha paralitzat les més a diles voluntats i ha descoratit els organismes existents. Hem de lamentar que les discussions bizantines i les males arts polítiques hagin consumit el temps que calia emprar en el reclutament de voluntaris de l'acció i en la planificació d'una lluita efectiva contra els opressors. La lliga donada per Euzkadi ens corresponia donar-la nosaltres. Podem dir, però, que hem fet tot el que ha calgut per a escurçar distàncies, obviar dificultats, suscitar avençones, concertar pactes i sumar cooperacions a l'obra de l'alliberació de Catalunya. I podem afegir que rectificarem gustosament qualssevol error, si algun n'hi hagués, que pogués dificultar la necessària entesa. Però mantenim el criteri de que cal treballar dintre de Catalunya, recollint l'expressió d'inconformitat dels oprimits amb les seves particulars característiques, excitant aquesta inconformitat, reforçant-la, conduint-la, però mai abandonant-la, encara que hi hagin disparencies de matis o de criteri. Des de l'exterior es pot alentar la resistència, es pot ajudar substancialment, es pot amplificar el seu eco, però cal començar reconeixent els seus drets i respectant la seva posició ideològica, producte, moltes vegades, d'una posició de major perill o d'una atmosfera morbosa de reclutació i, potser, d'il·lusionisme excessiu.

Creiem que aquesta política és la justa i la responsable, i per això la seguim. No som pas fanàtics d'organismes ni de personalitats i creiem veure les coses en llurs veritables proporcions i en llurs propis mèrits. Però, si el mot escact, dirim que som fanàtics de Catalunya i que ho sacrificarem tot al seu triomf. La nostra política és essencialment catalana, catalana nacional, no de partit, ni de grup, ni d'organisme. Treballem amb les eines que tenim i posem el cor en la tasca. El Govern de Catalunya reclama la seva autoritat, i té raó. Cal, però, que se la guanyi. El Consell Nacional de la Democràcia Catalana ha reclamat, bé o malament, una bel·ligerància i un respecte que mereix. En situacions semblants, veïem dtes enraer amb el cap del Govern de França féia apel·lació, no a la força, sino a la saviesa. Nosaltres, amb la nostra humilitat, amb la nostra sinceritat, fem la mateixa apel·lació. La força la provarem contra l'ennemic comú. Amb els amics, amb els companys de dissort i de lluita, provarem la nostra capacitat de comprensió, de cordialitat, d'acord.

No ens cançarem de demanar una política sana, d'abnegació, de superació, d'elevació de mires. Volem veure institucions, organismes i homes confosos, units, identificats, moguts pel mateix ideal i pel mateix propòsit. Estem d'acord en que les institucions vagin al davant, que siguin insignia i inspiració, però reclamem, perquè hi tenim dret, que vinguin saturades de l'alé popular, que s'identifiquin amb els sentiments del poble, que comparteixin els seus nùeguts, i que siguin el seu motor i el seu guiaje en aquesta lluita suprema. Per això hem proposat la celebració d'una Conferència Nacional Catalana, per a sanejar l'atmosfera, per a fer acceptar a cada u el seu lloc, el seu deure, la seva responsabilitat. En altres moments, Catalunya s'ha aixecat entera i ha donat compte d'ella mateixa amb un gest cívic que ha estat la revolució exemplar. Però no ho pot fer ara? Qui ha de temer l'aplegament dels catalans sota el talem de les institucions que alguns posarien com escut i no com cobricel de tots els que sofrim la mateixa tirania?

No perquè la idea sigui nostra hem de pretendre que sigui la millor i que cal posar-la en pràctica contra el parer dels més. No es hora de competències puerils. Es hora de política de gran volada, de política que desvetlli l'entusiasme i el concurs de tots els catalans, de política que pugui traduir-se en acció. Els dies passen, i Franco es queda. I no solament es queda, sino que té l'audàcia de venir a Catalunya i d'ofertir-nos la seva gràcia i la seva protecció. N'estem ofesos, n'estem avergonyits. La bota militar del despota insolent macula i esterilitza la terra catalana. Per a tornar-la fecunda, la sang dels nostres martirs no és prou. Cal donar-li encara el foc del nostre sentiment, la llum dels nostres ulls, la palpació del nostre cor. I com un arc en el cel de la Patria, oferim la grandesa del nostre esforç abnegat, la puresa de les nostres intencions, la recititad de la nostra conducta i la lleialtat indeclinable de la nostra adhesió.

Per això, som socialistes catalans.

Amb gran satisfacció hem llegit els editorials de la revista « Ressorgiment » de Buenos Aires i « Germanor » de Santiago de Xile — les dues revistes catalanes més antigues en existència — propugnans la idea de la celebració d'una Conferència Nacional Catalana preentanzada pel Moviment Socialista de Catalunya. Com diem en l'editorial, sense ésser fanàtics de les nostres propies iniciatives, el nostre desinterés, la nostra bona fe i el nostre desig vehement de veure néixer una política nacional catalana de gran envergadura se sent afagat per aquestes valuoses adhesions. Que hi pensin els dirigents responsables dels partits polítics catalans i que vegin, com veïem nosaltres i els conseqüents catalanistes de Sud Amèrica, en la superació nacional i el recobriment de Catalunya el més gran triomf de llurs partits i de llurs homes.

NOTES I COMENTARIS

Del Pacte de Baiona a la vaga de Bilbao

A la crida que, el Primer de Maig, el Consell Delegat d'Euzkadi i la Junta de Resistència feren al poble basc invitant-lo a commemorar aquesta jornada de lluita i d'afirmació obrera, vinculant-hi, però, « la exigència treballadora per un reconeixement de justícia social merecida, con la gallardia de una total opinió que exteriorice sus sueños de libertad », respongueren la C. N. T., la U. G. T. i Solidaritat de Treballadors Bascos donant l'ordre de vaga general. Tot el poble basc es mobilità així a les ordres dels seus Organismes clandestins de direcció i transcendint la significació social del Primer de Maig, Euzkadi sencera es llança a una acció de protesta, el pes principal de la qual el portà la classe treballadora, amb la qual afirmà alhora la seva voluntat de llibertat i la seva fe nacional.

Així, quan més densa era la conspiració del silenci que s'estava fent entorn de la dictadura franquista, Bilbao esquinçà la cortina, no d'acer ni de seda, sino de vergonya amb la qual la consciència democràtica mundial vol amagar la seva claudicació i la seva inoperància. Per molt que hom vulgui desvirtuar l'evidència de la traïció amb la qual els homes de la « Carta de l'Atlàntic », de les « Quatre Llibertats », i de la « Pàtria del Socialisme » han correspost a la fe democràtica, a l'heroisme combatiu i als sacrificis davant de la repressió ferotge de la qual han estat víctimes els pobles hispànics, aquesta traïció resta i restarà com un estigma opprobriós en la història de la nostra època.

Pero Bilbao ha parlat. I ha parlat amb el llenguatge dels forts. Dels que se saben emparats per un dret indiscutible, d'una causa justa. Per això, el seu missatge, sorgit de les entranyes d'un poble que no s'ha abandonat a la desesperació ni s'ha renunciat, és per a tots una lligo. Bilbao diu ben clarament a tothom, que els pobles hispànics, que no es doblegaren ahir quan tenien enfront d'ells, amb les mesnades franquistes, el nazi-feixisme internacional, continuen no ajupint-se avui malgrat les defecions de tots aquells que, en les hores fosques, tant els havien promès. En canvi, constatem-ho almenys, aquells que a Munich ja s'inclinaven davant d'Hitler o aquells altres que hi pactaven, continuen avui inclinant-se servilment davant del Dictador espanyol o negociant amb el seu equivalent argentí. Dues trajectòries a retindre, simplement.

Aquesta vaga de Bilbao és, però, sobretot, una ensenyança per a Catalunya, tant des d'un punt de vista nacional com de cara les condicions que fan possible i positiu el combat que estem lluitant. Vegem-ho breument. Ningú pot creure, en efecte, que aquesta vaga hagi estat el resultat d'una improvisació o d'un atzar. Per què, doncs, el poble basc ha estat capaç de dreçar-se, en gest col·lectiu, contra l'opressió dictatorial? La resposta és gairebé obvia: L'acció de Bilbao ha estat possible perquè la política basca ha atès un grau d'unanimitat del qual encara està molt lluny la catalana. Es sobre la base del Pacte

de Baiona que s'ha fet efectiva la unitat política i sindical d'Euzkadi entorn d'una política nacional. Un poble nacionalment, políticament unit al voltant d'un Govern que es recolza en aquest Pacte de Baiona, i en el qual Govern totes les forces democràtiques basques s'hi senten totalment identificades i representades. Un Consell Delegat a l'interior d'Euzkadi per a menar, estretament lligat amb el Govern, la lluita contra el règim dictatorial.

Hom s'ha dolgut després de la vaga de Bilbao, que no hagi estat Catalunya qui hagi portat, com en altres moments de lluita, la iniciativa del redreçament popular en contra de Franco. Aquestes lamentacions encara s'han acentuat quan hom ha vist que, malgrat el viatge del Caudillo a Catalunya, no hi havia pràcticament cap senyal de protesta. Aquests que ara es dolien i es lamenten s'ha aturat un segon, però, a examinar quin és l'estat de la política catalana? Es que nosaltres, catalans, podem dir, com poden dir-ho els bascos que tenim el nostre Pacte de Baiona? Que tenim un Govern que, basant-se en aquest Pacte Català realitza entorn d'ella la unanimitat del nostre poble? Que existeix la coordinació més forces polítiques del Consell Nacional de la Democràcia Catalana total entorn aquest Govern i les de l'Aliança de Forces Democràtiques que lluiten a l'interior de la nostra terra? No sols no podem dir-ho, sino que hem de constatar que aquesta política catalana avança cada dia més pel camí del divorci i de la

descomposició. Catalunya, en efecte, si la divisió continua aprofundint-se, cada dia serà menys apte a afirmar la seva voluntat nacional i el seu afany democràtic.

Responsabilitat de qui doncs? Ens sembla que ajuda a comprendre el que passa si hom s'atura a reflexionar quin ha estat el destí d'aquell organisme que s'anomena — s'anomena o s'anomena? — « Solidaritat Catalana ». Hom hauria pogut creure que la seva constitució fou el primer pas cap a un reajustament, cap a una unificació de la política catalana. Que aquell acord inicial hauria pogut estendre's després a altres organitzacions o que hauria pogut ésser superat per a donar pas a un altre. No va passar res d'això. Al contrari, en el moment de la formació del Govern Català, « Solidaritat Catalana » ni fou consultada, com tampoc ho fou l'Aliança de Partits Republicans Catalans, que aleshores existia a l'interior de Catalunya i que després es transformà en Consell Nacional de la Democràcia Catalana.

El nostre editorial indica molt bé que alguns s'entenen en conduir la política catalana com si estiguessin en un període prelectoral. Els interessos de Catalunya són sacrificats en un instant en què el màxim esforç caldria que fos fet per a trobar les bases d'una política d'alliberament nacional i democràtic. Però, com establir-la, en efecte, aquesta política de Catalunya? No és precisament a través d'aquesta Conferència Nacional Catalana que nosaltres amb tanta insistència venim demanant?

La Conferència Internacional Socialista

Entre el 5 i el 9 de juny va sessionar a la ciutat de Zurich la conferència dels partits socialistes europeus. Per unanimitat, a la darrera sessió, va aprovar-se una moció que diu textualment:

« La Conferència, reunida a Zurich, estima arribat el moment d'envisar la reconstrucció de la internacional socialista. Es nomena per aquest objecte una comissió internacional que portarà a la propera reunió les proposicions adients quant a les bases ideològiques i als mètodes d'organització de la Internacional tenint en compte les experiències del passat i les exigències actuals de l'acció socialista. »

No es podia arribar més enllà per la senzillera raó de que la Conferència venia a ésser una mena de clearing de les diverses tendències que dividixen els moviments socialistes arreu del món. Concurríen a la mateixa els grups oposats de diversos països: d'Itàlia, el grup comunitari de Nenni i la fracció anticomunista de Saragat; de Bulgària, el partit governamental de Neikov i el grup oposat de Loutchev; d'Espanya, el P. S. O. E. del qual és secretari general Rodolf Llopis i el grup del Dr Negrín que es disputen la legitimitat partidària. Hi havien encara altres fraccions — i mancaven alguns d'importants — i deixaren de concórrer, per impossibilitat física o política, els socialistes d'alguns països, sobretot d'Amèrica.

Pel que respecta a Itàlia, la Conferència va pronunciar-se pel partit tradicional, el de Nenni, refusant l'admissió del dissident, el de Saragat; i de Bulgària no es va admetre cap de les dues fraccions i es va acordar enviar una comissió a aquell país per a que informi objectivament la propera assemblea; el cas d'Espanya es va resoldre nomenant una comissió arbitral, acceptada per les dues fraccions, presidida per La Bruckere.

La part dramàtica de la Conferència fou la presentació del Partit Social-democrata alemany que presideix el Dr Schumacher. Aquest va fer un discurs prudent i persuasiu i portava a més a més l'aureola dels llargs sofriments en les presons i camps de concentració nazis. Schumacher va abstenir-se de defensar la seva tesi de revisió de les fronteres orientals d'Alemanya però no va pòguer dissimular la seva actitud anticomunista, combatent la fusió operada pel socialisme i el comunisme en la zona alemanya d'ocupació soviètica i declarant amb ironia « que ell concebia perfectament una organització d'Europa sota l'ègida dels Soviets però que

estimava impossible cap intel·ligència amb els comunistes alemanys. » Probablement aquesta actitud va decidir la sort de la Social Democràcia alemanya vis a vis de la Conferència i no va pòguer obtenir els dos terços de vots indispensables per la seva admissió. Votaren a favor d'aquesta els socialistes de França, Holanda, Luxemburg, Gran Bretanya, Suècia, Noruega, Dinamarca, Finlàndia i Àustria i en contra els de Polònia, Rumania, Hongria, Txecoslovàquia i Palestina, i s'abstingueren Suïssa, Itàlia, Bèlgica, Grècia i l'Àfrica del Sur. De totes maneres, va nomenar-se una comissió encarregada de conservar el contacte amb el Partit Social-democrata alemany i sotmetre un report a la vinenta assemblea que es reunirà a Bèlgica pel desembre d'aquest any.

Per diverses raons d'ordre pràctic la Conferència no fou pública. Malgrat això, han trascendit les línies principals dels debats sostinguts i els punts de vista defensats per les diferents delegacions. Sembla que contra la idea de constituir immediatament una nova Internacional socialista es dreghen d'una banda les delegacions dels països orientals i de l'altra les laboristes britànics. Aquests estimen que una organització internacional rigidament socialista riscava de provocar la ruptura entre Orient i Occident i que es preferible de celebrar periòdicament conferències com la de Zurich i canviar impressions lliurement, sense disciplines formals, amb vistes a l'acció comuna quan les circumstàncies ho aconsellin. En canvi, els francesos i belgues són partidaris de la constitució immediata de la Internacional amb independència absoluta del problema comunista que és només un dels molts que els socialistes tenen per resoldre. Si la Segona Internacional fou reduïda a la confusió i a la impotència per la pressió interna de comunistes i comunitzants, cal d'una vegada desllindar camps i saber a quina ideologia es pertany. Es amb claret i perfecta distinció de matèries com el socialisme podrà reeixir i desenvolupar la seva acció constructiva.

Tal com diem al començament, l'acord de presentar un projecte d'internacional a la conferència del desembre fou pres per unanimitat. Això indica que les posicions dels partits socialistes són coincidents i que lligams més estrois i una major identificació de criteris i d'acció concertada s'esdevindran en el futur. Europa ho espera, i d'una manera especial ho esperem nosaltres, condemnats a contemplar unes energies disperses, una força que es perd i una desorientació de les masses obreres per manca de decisió i de sentit pràctic en la direcció del socialisme internacional.

Jocs Florals de la llengua catalana Dues notes del Govern de Catalunya

Cartell provisional

Els Jocs Florals de la Llengua Catalana de 1917 es celebraran a Londres, en la diada de l'Onze de Setembre. A la Comissió Organitzadora dels Jocs ja li ha estat comunicada la concessió d'un nombre considerable de premis i té notícies que probablement en seran concedits d'altres en data propera. Per al coneixement de tots aquells que vulguin prendre part als Jocs, els Mantenedors creuen convenient publicar des d'ara aquest Cartell provisional, amb els premis i les dotacions dels premis concedits, sense indicar, de moment, les entitats o particulars que els han donat, els quals figuraran en el Cartell complet i definitiu que no trigarà a fer-se públic.

La llista dels premis, tradicionals i extraordinaris, actualment concedits, és la següent:

FLOR NATURAL. Premi d'amor i cortesia, dotat amb vint-i-cinc lliures esterlines, a la millor composició poètica presentada.

ENGLANTINA D'OR. Dotada amb vint-i-cinc lliures esterlines, a la millor poesia d'esperit patriòtic, o sobre fets històrics o tradicionals usatges o costums de la nostra Pàtria.

VIOLA D'OR I ARGENT. Dotada amb vint-i-cinc lliures esterlines, a la millor poesia religiosa o de tema moral.

COPA ARTÍSTICA. Premi dotat amb vint-i-cinc lliures esterlines, a la millor composició en prosa de caràcter literari.

PREMI FASTENRATH, dotat amb vint-i-cinc lliures esterlines, que s'adjudicà a la millor novel·la escrita en català, inèdita o publicada en els dos darrers anys.

PREMI IGNASI IGLESIES, dotat amb vint-i-cinc lliures esterlines, que s'adjudicà a la millor obra teatral, escrita en català, inèdita, o bé representada o publicada en els dos darrers anys.

PREMI NARCIS OLLER, dotat amb vint lliures esterlines, al millor conte o recull de contes inèdits o publicats en el darrer any.

PREMI dotat amb vint lliures esterlines, a la millor traducció en català, inèdita o publicada el darrer any, d'una composició o recull de composicions en llengua anglesa, en vers o en prosa.

PREMI dotat amb dotze lliures i mitja, a la millor composició poètica que canti en qualsevol aspecte la fidelitat espiritual catalana o el redreç patriòtic de Catalunya.

PREMI dotat amb dotze lliures i mitja, al treball o reculls de treballs, en vers o en prosa, que glossin paisatges o costums de Catalunya.

PREMI dotat amb dotze lliures i mitja, a la composició en prosa que desgrigui en forma abreviada la bellesa històrica o tradicions de Montserrat.

PREMI dotat amb dotze lliures i mitja, a la millor composició, en vers o en prosa, que es refereixi a la comarca del Vallès.

PREMI dotat amb deu lliures esterlines, a una obra teatral fonamentada preferentment en algun episodi de la vida catalana actual, a l'interior o a l'exterior.

PREMI dotat amb deu lliures esterlines, al

millor conte o recull de contes curts per infants. PREMI consistent en un lot de llibres, edició de bibliòfil, a una composició en vers o en prosa de tema lliure.

PREMI JOAN LLUHI dotat amb cent lliures esterlines, que s'adjudicà al millor treball monogràfic sobre un tema jurídic referent a Catalunya o d'interès per a Catalunya.

PREMI PRESIDENT COMPANYS, dotat amb vint-i-cinc lliures esterlines, al millor treball en prosa sobre l'esforç de Catalunya en la lluita contra el feixisme.

PREMI VALENTI ALMIRALL, dotat amb vint lliures esterlines, a un assaig sobre un tema històric, artístic o literari.

PREMI TORRES I BAGES, dotat amb vint lliures esterlines, a un assaig sobre un tema religiós, moral i tradicional.

PREMI PRAT DE LA RIBA, dotat amb vint lliures esterlines, a un assaig sobre un tema polític, filosòfic o educatiu.

PREMI FRANCESC MACIA, dotat amb vint lliures esterlines, a un assaig sobre un tema econòmic, científic o social.

PREMI dotat amb deu lliures esterlines a un treball que glossi el dret de Catalunya a la independència.

PREMI dotat amb dotze lliures i mitja a un treball que tracti dels camins més viables per obtenir la llibertat de Catalunya.

PREMI dotat amb dotze lliures esterlines a un treball adreçat a fer conèixer Catalunya a l'estranger.

D'acord amb l'Estatut dels Jocs Florals, el Jurat otorgarà, a més, tots els premis que calguin per a recompensar degudament les composicions dels concuers que en siguin mereixedores, com també els adjectius i mencions honorífiques que consideri just adjudicar.

Totes les composicions, de preferència mecanografiades a doble espai o en tot cas escrites en lletra clara i llegidora, s'han de trametre a tres exemplars a nom de Sr. Secretari del Consistori, 36, Moreland Court, Finchley Road, London, N. W. 2 (Gran Bretanya), abans de la nit del dia 31 de Juliol del 1947, juntament amb un plec clos que contingui el nom de l'autor i porti escrits damunt el títol i el lema del treball.

Constitució definitiva del Consistori dels Jocs i la Comissió organitzadora

Cos de Mantenedors: està constituït pels senyors: Corles Pi Sunyer, president; Reynard Henry J. Chayter M. A.; Joan Mascaró; Professor J. B. Trand; Josep Maria Baptista i Roca; Professor I. G. Llubera; Joan Gil, secretari.

Comissió Organitzadora: pels senyors: Francesc Galí Fabra, president; Ramon Perera, tesorero; Roc Ballori, secretari; Josep Pi Sunyer; Pilar Senent de Perera; Marius Armengol, vocals; Margarita Comas; Dr. Frederic Duran Jorda; Margaret Flower; Robert Gerhardt; Aníons Mauri; Salvador Mitjà; Lauritt Pavitt; Arcadi Sala Planell; Francesc Vinyals; Pere Volto; Elisabeth Warrington-Smyth.

1

En les darreres reunions del Govern de Catalunya, el Molt Honorable Senyor President de la Generalitat donà compte de les gestions realitzades, en compliment d'un acord anterior del Govern, amb l'objecte d'aplegar en una acció conjunta les forces catalanes antifranquistes de l'interior.

El Govern recull i valora les mostres d'adhesió i de suport al seu projecte que, amb aquest motiu, han expressat amplexims sectors de l'opinió catalana, i troba en elles justificació i estimul per una actuació més intensa a Catalunya mateix. Reiterant una vegada més la seva ferma voluntat d'arribar, en un esperit de general comprensió a estructurar l'instrument de la unitat catalana a l'interior, després d'un estudi serè i aprofundit de la situació actual, el Govern farà acte de presència més directa i freqüent davant del nostre poble. En bé de Catalunya ho demanen la necessitat de fixar posicions clares en aquesta hora perillosa en la seva confusió, de coordinar l'acció de la resistència en la lluita contra el franquisme, i de mantenir les essències irrenunciabls de la causa nacional de Catalunya.

2

El Govern de Catalunya en la seva reunió del dia 17 de maig del 1947, acordà, per unanimitat, la publicació de la següent nota:

« No poden oblidar el Govern ni el poble de Catalunya que en cinc crisis antiabsolutistes d'èpoques ben diferents, la nostra nació s'ha acreditat de republicana. Avui, a les acahilles del règim franquista, el poble català, no solament fidel a la seva història, sino també al seu deure amb els altres pobles hispànics, es manté lleial a l'única via possible de llibertat, de democràcia i de justícia social.

« No resoldria res canviar el nom del règim espanyol; el canvi ha d'ésser en la seva naturalesa. I això podrà aconseguir-se amb una vera solució, i en cap manera amb un expedient superficial.

« Quina garantia de redreç podria mai suposar una admissió, per credulitat o descoratjament, de la monarquia? La monarquia espanyola, mancada de l'amor popular, que mai no comprendrà ni sentí, ha vist fugir en un segle tres Borbons, ha determinat la guerra civil endèmica, el pronunciament, a cada cantonada, el recurs quotidià al règim d'excepció, l'ús de monstruositats legals com la llei de Jurisdiccions per ofegar el daler de llibertat o bé l'estat de guerra per extingir els conflictes socials; i el seu últim recurs fou l'apel·lació a la dictadura, a la qual respongué el poble, democràticament, amb la proclamació de la República.

« Però, no caldria parlar del passat. Tenim les més fortes evidències davant dels ulls. El pretendent refusa que procedeixi a la seva instal·lació, que ell desitjaria automàtica, una consulta de la voluntat popular; i el seu pensament polític va convertint-se, cada vegada més, en un constitucionalisme de paraula, al servei efectiu d'aquelles forces obscures tan incapaces de penedir-se com d'avenir-se a cap mena d'evolució i d'esperança.

« El Govern de Catalunya no pot acceptar que es desnaturalitzi la formula pacificadora aprovada per les Nacions Unides i ja consulta honesta i garantitzada de la voluntat popular. El Govern de Catalunya s'oposarà a tot intent de frustrar Enpanya d'un govern democràtic. El Govern de Catalunya, d'acord amb el sentiment perdurable del seu poble, lluitarà contra la continuació manifesta, i a penes disfressada, del règim d'exterminació, persecució i indignitat, del negre isolament d'Espanya. »

En Francesc Rovira, pare del nostre company Josep Rovira, membre del Consell Directiu del Moviment Socialista de Catalunya, ha mort.

En fer publica aquesta nota, testimoniem en nom nostre i de tots els adherents i simpatitzants del Moviment Socialista — al nostre amic Rovira, a la seva esposa i família tala — el nostre més sentit condol.

L'acte de l'enterrament civil, que tingué lloc a Rubí i al qual hi assistí tot el poble, fou una imponent manifestació de dol i de la simpatia que gaudia el finat.

VIDA i PROBLEMES del MOVIMENT OBRER

EL CENTENARI DEL MANIFEST COMUNISTA

(Ve de la pàgina 1)

de l'ésser escollit, del que aspira a la perfecció. L'home-massa no aguanta aquest turment i ofega la semença de l'alliberació. Prou ens ho deia André Laug, en el seu llibre recent, **L'homme libre, ce prisonnier**. L'error inicial de la Declaració dels Drets de l'Home, tantes vegades repetit, de que l'home neix lliure, ha esmucat durant cent cinquanta anys, l'esforç dolorós, però saludable, de realitzar la seva pròpia personalitat. El socialisme va sorgir de la necessitat de deslligar l'home de les privacions, contraccions i vexacions imposades pel règim capitalista. Teòricament, era una aspiració. Científicament, era una possibilitat. Però, calia guanyar-la, calia mereixer-la. Ens ho deia el mateix Manifest Comunista: L'emancipació dels treballadors és obra dels treballadors mateixos.

El Manifest Comunista planteja el concepte històric de la lluita de classes. Aquest concepte antitètic amb la idea de la fraternitat universal preconitzada pel socialisme des dels seus inicis porta en si la rara virtut de l'evidència cada dia confirmada per la divisió profunda, aparentment insalvable, entre explotats i explotadors. Deixem, però, que ens parli breument el propi Manifest: « Tota la història de la societat humana, fins als nostres dies, és la història de la lluita de classes. Home lliure i esclau, patrici i plebeu, senyor i serf, mestre artesà i ajudant, en una paraula, opressor i oprimits, col·locats uns enfront dels altres en un antagonisme incessant, han sostingut una lluita sense repòs, a vegades encoberta, altres vegades ben franca; lluita que ha conduït a la transformació revolucionària de la societat o a la destrucció de les dues classes combatents. La societat moderna, la societat burgesa, sorgida de l'aclofament de la societat feudal, no ha pas abolit la lluita de classes; no ha fet altra cosa que substituir amb noves classes, amb noves formes d'opressió, amb noves formes de lluita, les que en altres temps existien.

La nostra època, l'època de la burgesia, ofereix no res menys un caràcter particular: ha simplificat els antagonismes de classe. Dia per dia s'accentua més i més la divisió de la societat en dos grans camps enemics, en dues grans classes completament oposades: la burgesia i el proletariat.

Es bó de completar aquesta idea amb les paraules que Engels va escriure en el preàmbul de l'edició del Manifest Comunista de 1883, l'any del tre-pàs de Karl Marx: «... a partir de la desaparició de l'antiga propietat comunal de la terra, tota la història ha estat una història de la lluita de classes, de la lluita entre la classe explotada i l'explotadora, les dirigides i les directores, fós el que fós el grau de progrés social assolit per unes o altres, fins que, finalment, aquesta lluita es troba en el present en una fase en la qual la classe explotada i oprimida (el proletariat), no pot emancipar-se de la classe explotadora i opressora (la burgesia) sense emancipar d'una vegada i per sempre la societat entera de tota explotació, de tota opressió, i de tota lluita de classes.

Com veiem, retenteix una vegada més l'èmfasi de la fatalitat, de la missió històrica inevitabile que ha de complir el proletariat. Però tornem a la interpretació correcta, versemblant almenys, d'aquesta profecia afalagadora i estimulante per la nostra acció constructiva i humanament alliberadora que tan plàvidament glossar el mestre Jean Jaurès, Cotelem Seligman quan diu: « La interpretació econòmica de la història, en el sentit raonable i moderat de la paraula, no subordina en cap moment la vida ètica a la vida econòmica, ni tan sols preté que l'individu es trobi sotmès a una

relació necessària entre els seus impulsos morals i el seu benestar econòmic. Per damunt de tot, no rebutja la interpretació segons les influències ètiques o religioses. Només tendeix a demostrar que, en els records del passat, l'elevació moral de la humanitat està íntimament lligada amb el progrés social i econòmic; i que els ideals ètics de la comunitat, els únics que poden realitzar un avenç constant en la civilització, s'han produït i han estat possibles sobre la sòlida fonamentació de la prosperitat material. Breu: la concepció econòmica de la història, propiament interpretada, no prescindeix de les forces espirituals de la història; preté, només, senyalar-ne els termes d'acord amb els quals, fins ara, ha pogut trobar la seva plena satisfacció.

El Manifest Comunista diu categòricament: « Tota lluita de classes és una lluita política ». Preferim estar d'acord amb el Manifest, però, si no hi estiguéssim, no per això deliniríem el nostre raonament. La lluita del proletariat és una lluita política, cívica, una lluita per l'emancipació universal, una lluita per la llibertat. Fou per això que la frase de Lenin va produir l'efecte d'una esquerda en el firmament quan preguntava:

« La llibertat, per a què? » És clar que els confesos no tenen llibertat, ni poden tenir-ne, que els sectaris odien la llibertat abans que tot, que una església és la negació de l'anàlisi i el raonament, que el dret, quan no és selectiu, és només una obligació. El socialisme ha provat la seva força per vies democràtiques i per vies de violència, ha modificat l'escenari i l'acció, ha passat del programa a la fórmula, de la fórmula a l'aplicació i a l'experiència. La màgica dels seus resultats es presenta dubtosa. No sabem ben bé si ens trobem davant d'una experiència socialista o d'una experiència nacionalista.

Nosaltres som humanistes. Creiem en l'home i en la llibertat individual i col·lectiva. Creiem en la democràcia. Creiem en el col·lectivisme. Creiem que tot això és socialisme, ortodoxe o heterodoxe, no ens interessa. Nosaltres volem un socialisme per a la humanitat i una humanitat per al socialisme. Sense poble no hi pot haver socialisme. Algú ha cregut que al més urgent era implantar el socialisme i que el poble ja es faria després. Per això, quan en el pròleg del Manifest Comunista parlàvem de la revolució « prematura » en el món soviètic, algú va condemnar-nos. No ens hem rental de l'heret-

gia. Ara comencem a saber què és el capitalisme d'Estat i la regimentació social, el cultiu del fanatisme, l'extirpació de la dissidència, l'organització de grans exèrcits, la terrorització del món. Ja ens ho havien ensenyat els perses, i els àrabs, i els turcs, i altres pobles orientals. Però nosaltres demanàvem una lligo de socialisme perquè de nacionalisme, de racisme i d'imperialisme ja en savíem prou.

També coneixem l'orifloma del liberalisme burgès occidental que ens ha fet sofrir cent guerres per la llibertat per acabar inscribint-la en la constitució o en els monuments commemoratius. No ignorem que som presoners de nosaltres mateixos, de les nostres tradicions, de la nostra educació, de les nostres simpaties, dels nostres defectes hereditaris, de les nostres glàndules. Però estimem la llibertat i la justícia social i no renunciem a les nostres il·lusions ni abdicuem els nostres drets humans. Per això escollim el socialisme, la democràcia, la conjunció fucunda del treball i del poder, la participació directa en el deure i en el profit, l'organització col·lectiva de la vida social en funció col·lectiva de producció, distribució, gaudi, seguretat i domini.

Ens atrevirem a suscriure el llibre de Vandervelde, **Socia-**

lisme contre l'Etat, ara que la única aplicació del socialisme és l'estatificació, la mal anomenada « nacionalització ». Les impaciències ens porten a l'adulteració dels principis. La gent cerca fórmules salvadores, canvis immediats, canvis fàcils, miracles a bon preu. I per apropiari la burgesia, res més expeditiu que posar en mans de l'Estat les grans empreses com si aquesta simple transferència tingués la virtut d'establir la justícia i el benestar. I les empreses pròsperes passen a ésser deficitàries i els obrers de les mateixes s'hi senten tan forasters i tan desafectats com quan eren propietat privada. La burocràcia i la tecnocràcia són les noves classes dominants. I la lluita de classes no es tanca. S'obra una nova etapa; s'inicia un nou període. Cal que els socialistes diguem ben clar que no ens interessa la perpetuació de la lluita de classes, sinó l'abolició de les classes i que la lluita política pren, per nosaltres, cada dia més, una forma de lluita contra el poder absorbent i inconscient de l'Estat.

Com a socialistes catalans, la lluita contra l'Estat és en nosaltres una llei de necessitat, una llei històrica. Com podríem sentir nosaltres que l'Estat espanyol, en nom del socialisme,

en nom de la justícia social, s'apropriés la riquesa creada pels treballadors catalans, pels productors catalans? La riquesa de Catalunya, filla esclussiva de l'esforç i del treball dels catalans, pertany al nostre poble, i només pot ésser col·lectivitzada a títol nacional, a títol social autèntic. Des dels temps dels gremis professionals tenim tradició mutualista. Des de fa cent anys tenim una experiència recollida de cooperativisme. Cap poble peninsular té una executòria comparable a la nostra en matèria de sindicats obrers i organitzacions de resistència. Cap poble tampoc de la península té la pràctica i l'habitud democràtica que tenim nosaltres. Tant si ens ho diem com no, som socialistes de naixença, per temperament, per naturalesa, per vocació. Com podríem tolerar passivament, en nom de socialismes totalitaris, forces o partits de l'Estat espanyol acabessin d'espurgar la riquesa catalana i ens privessin finalment de la darrera reserva del nostre destí que és la de demostrar la nostra capacitat autènticament socialista?

El nostre estimat company Pallach, en el darrer numero d'ENDAVANT, plantejava molt oportunament si « els òrgans directius de la revolució, en el pla polític i econòmic, anirien de baix a dalt, prendrien en la vida obrera popular — sindicats, municipis — o s'afiançarien gracies a una estructura tècnica i burocratitzada, amb moltes estadístiques i poca democràcia ». I, sofrint encara — al cap de cent anys — les conseqüències de diferències anecdòtiques entre Marx i Bakunin, podem molt bé preguntar-nos: « Marxistes i anarquistes, encara? »

Que ho pensin els nostres companys de la C. N. T. que, com nosaltres, valoren la llibertat i detesten els estatismes i totalitarismes. En un dels prefacis que solia fer Engels a les noves edicions del Manifest Comunista, deia pel 1er de maig de 1890: « Quan la classe obrera europea recobrava forces per un nou assalt a la poixanca de les classes dominants va néixer l'Associació Internacional dels Treballadors. Tenia el propòsit de refundre en un exèrcit poderós tota la classe obrera d'Europa i Amèrica. I ella va poder partir dels principis continguts en el Manifest. Ella devia donar-se un programa (que no tanqués les portes a les Tradicions britàniques, als proudhonians francesos, belgues, italians i espanyols, ni als lassalianos alemanys. Aquest programa — el preàmbul dels estatuts de la Internacional — va ésser redactat per Marx amb una mestria que fou ben reconeguda per Bakunin i els anarquistes. Per la victòria definitiva de les proposicions inserides en el Manifest, Marx es refiava únicament del desenvolupament intel·lectual de la classe obrera que resultaria de la comunitat d'acció i de discussió. Els accidents i les vicissituds de la lluita contra el capital, les derrotes, molt més que els triomfs, havien de fer sentir als combatents, la insuficiència de llurs panaces i portar-los a comprendre les condicions veritables de l'emancipació obrera ».

Si algú té motius per a meditar, som nosaltres, els que sota el signe d'un o altra anagrama, sofrim en el desterro o en el gran presidí d'Espanya les conseqüències d'una derrota filla de les nostres divisions i dels nostres anacronismes. Entrem en el centenari del Manifest Comunista, el document inicial i el més sensacional que s'ha publicat en el curs de les nostres lluites per l'emancipació dels treballadors. Si poguéssim celebrar-lo amb una intel·ligència fraternal i amb l'inici d'una acció comú de totes les forces obreres de Catalunya hauríem fet un gran pas en favor de l'emancipació dels treballadors i de l'emancipació de Catalunya.

M. SERRA i MORET.

Cronica Financera

LA DESVALORITZACIO DE LA PESSETA

per Josep P. CATALA

Nos encontramos ante un nuevo empuja alcista, iniciado esta vez en la Bolsa central, al que la nuestra ha respondido inmediatamente dada su evidente disposición a esta clase de movimientos, demostrada en múltiples ocasiones anteriores

El Correo Catalán del 5 III-1947.

Acabem el nostre article anterior preguntant quin és l'origen de la desvalorització de la moneda. Amb una paraula podem contestar aquesta pregunta: la inflació.

I la inflació, quan és l'Estat qui emiteix els bitllets — ja directament, ja per mitjà d'un Banc privilegiat —, comença des del moment que aquell contrau deutes que excedeixen als seus ingressos ordinaris. Pressuposat, doncs, sempre, un desicell pressupostuari, que pot ésser motivat tant per una situació anormal (guerra, pèrdua d'un collita, etc.), com per una mala administració (incapacitat i immoralitat dels governants). La inflació és equivalent, doncs, fins a cert punt, a una operació de crèdit. Però una operació de crèdit imposada coactivament, un préstec que la persona que rep el bitllet es veu obligada a fer a l'Estat.

Es evident que la inflació suministra mitjans a l'Estat per a fer front a les seves necessitats ineludibles i que no poden posposar-se. Però, en definitiva, no resol res, car el públic, com a d-fensa contra la inflació, modifica el que en podríem dir els seus costums monetaris i bancaris: transforma els seus estalvis en mercaderies, joies, immobles o valors industrials; restringeix l'ús de la moneda; ja us freqüent de les operacions de compensació en compte corrent; acopara moneda estrangera, etc., etc. És a dir, origina la seva activitat econòmica en el sentit de posseir la menor quantitat possible de moneda, ja que quan més en posseïxi i més temps la conservi, més serà la seva pèrdua. Un exemple aclarirà aquesta afirmació: Si un individu conserva un bitllet durant un any, al terme del qual el valor de la moneda descendeix al 50%, aquell ha sofert una pèrdua de 50%. Si el conserva tres mesos, la seva pèrdua solament serà de 25%. Si el conserva un mes, la seva pèrdua és únicament de 8'33%. En quinze dies es reduïx a 4'165%; i en un dia, a 0'277%.

I bé, ultra e's esmenta s en l'article anterior, í íntimament relacionats amb ells, quins són els efectes d'aquest canvi en els costums econòmics del públic? Per una banda augmenta la taxa del descompte bancari i disminueix el termini dels crèdits. Sota el règim d'inflació, el banquer sap el que deixa, però ignora el que rebra en pagament al venciment de l'obligació. Per altra banda, el preu de les mercaderies augmenta proporcionalment a la inflació. És lògic. A conseqüència de l'emissió de bitllets, l'Estat disposa de mitjans per a adquirir els productes en virtut de la llei de l'oferta i de la demanda. L'elevació de preus no és, doncs, general, sino solament en relació amb aquests productes. Però quan els productors d'aquests vulguin proveir-se de matèries primes, per assegurar-se-les, tota vegada que tenen garantitzada la col·locació dels productes que amb aquelles manufacturin, les pagaran millor. L'augment de preus comença, doncs, a generalitzar-se. I aquest procés es repeteix i de mica en mica absorbeix tota l'economia.

Quan això arriba, ens trobem que aquesta primera emissió de bitllets ja és del tot inoperant. És necessària una nova emissió. Els preus segueixen augmentant. La bola de neu és immensa, el perill de que tot s'esfondri és immediat.

Hem dit que l'origen immediat de la inflació és un pressupost deficitari, i que aquest deficit pot ésser conseqüència tant de situacions anormals o de mala administració. En el cas concret de la inflació espanyola, a quina de les esmentades causes h-m atribuir el seu origen? Encara que tinguem present que Espanya ha conegut una guerra civil, no això ens impideix

afirmar que la inflació espanyola té el seu origen en la mala administració. Si no fos així veuríem, com es pot veure en els països que han pres part en la darrera guerra mundial, que a mesura que passa el temps, es a dir, a mesura que ens allunyam del fet catastròfic generador de la inflació, com aquesta tendeix a aturar-se, bé no augmentant, bé reduint-se la circulació fiduciària; bé — si encara augmenta — augmentant a un ritme decreixent.

No és aquest, sino tot el contrari, el cas d'Espanya. La Borsa és un bon espill on la vida econòmica d'un país, a través de la contractació dels valors mobiliars, s'hi reflexa a les mil meravelles. Tot moviment alcista, quan no té per causa cuantsos dividènts (a Espanya els valors industrials no rendeixen en un 2 per cent), és conseqüència de la desvalorització de la moneda. Ara bé, aquest moviment alcista ha estat constant i regular? Constant, sí; regular, no. La puja ha estat molt més intensa aquests darrers mesos, es a dir, quan els efectes de la guerra civil ja gairebé no s'haurien de deixar sentir.

Unes quantes còtitzacions de valors industrials típics poden servir d'exemple per a corroborar el que acabem de dir:

L'Auxiliar de la Construcció « Sanson » es còtiza el 5 de juliol de 1944 a 163; el 17 de maig de l'any següent a 240 i el 5 de març de 1947 a 390. Els F. F. C. C. de Catalunya el 27 de maig de 1942 es còtizen a 109; el 9 de gener de 1945 a 133; el 5 de febrer de 1946 a 151, i el 5 de març de 1947 a 284. La Compañia Española de Petroleos el 7 de desembre de 1944 es còtiza a 225; el 6 de desembre de 1945 a 231, i el 5 de març de 1947 a 494. La Compañia Transmediterranea el 12 d'agost de 1943 es còtiza a 156; el 24 de maig de 1946 a 220, i el 5 de març de 1947 a 355. La Compañia Española de Carburos Metalicos el dia 9 d'abril de 1946 es còtiza a 445 i el 5 de març de 1947 a 745. La Sociedad Metalurgica Duro-Felguera el 12 de desembre de 1946 es còtiza a 262 i el 5 de març de 1947 a 369.

Podrien citar-ne molts més, però no és necessari. Amb aquests n'hi ha prou. En tots ells pot apreciar-se idèntic pro- és; una puja constant, que s'accentua els darrers mesos, fins a l'èxtrem que en alguns casos l'augment de valor experimentat en els darrers mesos que l'esperimentat en els darrers quatre o cinc anys.

Fitzem-nos ara en els valors de l'Estat. El panorama és totalment diferent:

Interior 4 % 1944	88.75
Amort. 3 1/2 % 1946	93.75
» 3 1/2 % jul. 1946	93.60
» 3 1/2 % marzo 1946	93.40

Totes aquestes còtitzacions són les del dia 5 de març de 1947. Com pot observar el lector tots els valors de l'Estat es còtizen bastant per dessota de la « par ». Realment, la confiança no és excessiva.

Quines són les conclusions a que hem d'arribar? Sols una: el règim actual espanyol està ferit de mort. Es seus homes no solament no han sabut resoldre cap dels problemes, sino que la seva incapacitat, unida a la seva immoralitat, els ha agreujat. Sense reserves de cap mena, amb una moneda depreciada, el panorama no pot ésser més llobr-g. La catàstrofe és segura. Pot tardar més o menys, però arribarà. El capitalisme espanyol s'enginya per tal de que quan es produïxi en surti el menys mal parat possible. Més de trenta Societats immobiliàries s'han fundat a Espanya aquests darrers mesos. A darrera de cada una hi ha una entitat bancària. El que cal es col·locar el numerari. Aquest és un aspecte del panorama espanyol.

Altre aspecte és la penúria del poble. Tot cada dia és més car. Els salaris són insuficients. El diner manca. Manca? No. Sols cal llegir les croniques de borsa que indefectiblement diuen: al tancar seguia abundant el diner... Però tinguem present que el noranta per cent d'espanyols no han posat mai els peus a la Borsa.

